

витрат. Сьогодні одним із найперспективніших напрямів розвитку системи методів мирового вирішення спорів є медіація – структурований процес, за допомогою якого дві або більше сторін спору намагаються самостійно, на добровільній основі досягти згоди для вирішення спору за підтримки медіатора. В Україні правові основи запровадження медіаційних процедур сформовані на рівні законопроектів, що потребують подальшого удосконалення.

Список використаних джерел

1. Судебные уставы 20 ноября 1864 года. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.prlib.ru/item/372590>
2. Павелко В. О. Судова система на українських землях в складі Російської імперії за судовою реформою 1864 року / В. О. Павелко // Актуальні проблеми політики – Одеса, 2012. – Вип. 46. – С. 439-446.
3. Миротворча юстиція в Росії: створення, діяльність, історична місія / Попова А.Д., Лонська С.В., Горська Н.И. та ін. – М. : Проспект, 2015.– 411 с.

Хоружа І.Г.

студентка Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне
*Науковий керівник: **Бачук В.Б.**, завідувач навчальної лабораторії (юридична клініка)*

РОЗВИТОК ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК В СИСТЕМІ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

В умовах сучасної євроінтеграції та професіоналізації суспільства гостро постає питання формування юридичної еліти, яка зможе надати висококваліфіковану правову допомогу у складних життєвих ситуаціях. Безумовно, для вирішення цієї проблеми слід покращити рівень навчання майбутніх спеціалістів у галузі права, зокрема практичну складову. Розрив між теорією та практикою в юридичній освіті продовжує зберігатися, оскільки проходження студентами практики на базі органів державної влади та місцевого самоврядування, у приватному секторі економіки є недостатнім для набуття ними належного обсягу професійних

компетенцій діяльності у галузі права [1]. Ця проблема сприяла формуванню юридичних клінік, тобто центру, де було б надано безоплатну правову допомогу особам, які цього потребують, а також студенти-клініцисти здобували б практичні навички своєї майбутньої професії. Слід зауважити, що клінічна юридична освіта заповнює прогалини системи вищої юридичної освіти. Показово, що студенти-клініцисти під керівництвом викладачів-кураторів надають безкоштовну правову допомогу населенню і при цьому розвивають, удосконалюють свої практичні навички для подальшої професійної діяльності за фахом. Провівши ретроспективний аналіз становлення і розвитку юридичних клінік в Україні, ми можемо стверджувати, що їх функціонування, як структурної одиниці юридичного вищого закладу освіти, стає дедалі престижним. Прикладом такого нововведення в сучасній українській освіті є юридична клініка у структурному підрозділі Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування.

Проаналізувавши законодавчу базу, ми зрозуміли, що лише з появою Асоціації юридичних клінік України (АЮКУ) було остаточно сформовано правову основу юридичних клінік про, що вказують нормативно-правові документи такі, як: Стандарти юридичних клінік України, Типове положення про юридичну клініку та Етичний кодекс діяльності юридичної клініки в Україні.

Слід звернути увагу на те, що Асоціація юридичних клінік України постійно продукує нові форми діяльності юридичних клінік, що спрямовані не лише на формування професійних навичок у майбутніх спеціалістів, а й на підвищення рівня кваліфікації та професійних навичок керівників клінік. Але все ж для розвитку юридичних клінік в Україні не вистачає розробки нової теоретико-методологічної бази для їх більш ефективного використання в системі вищої юридичної освіти та дієвих механізмів забезпечення їх діяльності з надання якісних (кваліфікованих) правових послуг у рамках державної системи безоплатної правової допомоги, яка дозволяє поєднати навчання та практику. Зокрема, варто зауважити про можливість втілення в системі юридичної клініки, при інституті чи факультеті, двох напрямів діяльності, а саме: медіаторської та

адвокатської. Введення таких напрямів дозволить вирішити питання щодо самоокупності юридичних клінік.

Перш за все, варто розглянути перший із запропонованих напрямів діяльності – це медіаторський. Так за останні роки набула поширення практика владження конфліктів за допомогою нових, альтернативних способів. На нашу думку, медіація – це шлях до врегулювання конфліктів різного роду і масштабу, вона навчає людей бачити не тільки свої проблеми, але й рахуватися з позицією іншої сторони, шукати можливість вирішити спірне питання та знайти взаємоприйнятне рішення. Зазначимо, що перед медіаторами-клініцистами постають завдання, які сприяють примиренню конфліктних сторін, а саме: 1) аналітична функція (з'ясування суті та предмету конфлікту); 2) організація процесу переговорів (підбір засобів, форм та прийомів ведення переговорів, створення доброзичливої атмосфери тощо); 3) підписання медіативних угод (сформовані пропозиції, раціональні міркування, що спрямовані на результативність процесу вирішення спору).

Другою групою є адвокати, які надають професійні адвокатські послуги, як-от: надання консультацій з юридичних питань, складання процесуальних документів, представництво в судах та інших органах державної влади і місцевого самоврядування. Робота адвокатів влаштована таким чином, що послуги надають вони як на безкоштовній, так і на платній основі. Також слід врахувати, що студенти-юристи набувають практичних навичок через консультування клієнтів клініки, адже вони під наглядом та за допомогою практикуючих адвокатів, надають усні та готують письмові юридичні консультації, а також готують процесуальні документи. Студенти знайомляться з алгоритмом роботи адвоката та беруть участь у наданні правничої допомоги фізичним та юридичним особам. Клініцисти мають змогу спостерігати роботу правника від моменту звернення клієнта за консультацією до ухвалення судом остаточного рішення у справі та його виконання. Діяльність адвокатів в юридичній клініці забезпечує таку складову юридичної освіти, як набуття практичних навичок необхідних у роботі фахівця.

Створення двох структурних груп юридичної клініки дозволило б створити гарантії від її поступового занепаду у зв'язку з відсутністю

стабільного фінансування. Самоокупність юридичної клініки може бути вирішено шляхом реалізації сертифікованої програми підготовки фахівців-медіаторів. Зокрема, при юридичній клініці можна створити Центр сертифікації медіаторів. Надання платних адвокатських послуг може відбуватися шляхом укладення договору на абонентське юридичне обслуговування з підприємствами, установами, організаціями. Такий договір передбачає регулярну (щомісячну) плату на рахунок юридичної клініки, та при необхідності, остання надає клієнту у разі потреби юридичні послуги. У такому договорі, що укладено на рік з можливістю пролонгації, прописано обсяг робіт, щомісячна оплата, обумовлено окрема плата у разі необхідності судового супроводу та інші істотні умови.

Список використаних джерел

1. Лоджук М.Т. Юридична клініка : від ідей професора Георга Фроммгольда до їх реалізації в сучасній Україні. *Юридичний вісник*. 2011. № 4. С. 143-147.

Чаплигіна А. Р.

*студент факультету економіки та менеджменту
Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава
Науковий керівник: **Осташова В. О.**, к.ю.н., доцент*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТОЛИПІНСЬКОЇ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ НА ПОЛТАВЩИНІ

Земельні питання для України як аграрної держави були і залишаються актуальними понині. Особливо гостро вони відчуються з приближенням завершення мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення у 2020 році. Реформування земельних відносин має ґрунтуватися на вивченні не лише передового світового досвіду, а, в першу чергу, історії власної держави, українського народу, що спирається на традиції, ментальність. Як і сто років назад, основою будь-яких державних перетворень є правова база. Тому саме дослідженню особливостей правового забезпечення реалізації